

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خصوصی سازی در آموزش ایران و جهان؛
دلایل و شیوه‌ها

مؤلفین:

دکتر علی فدوی

دکتر زیبا توکلی

سرشناسه	خدری، علی، ۱۳۵۱-
عنوان و نام پدیدآور	خصوصی سازی در آموزش ایران و جهان؛ دلایل و شیوه ها/ مولفین علی خدری، زیبا توکلی.
مشخصات نشر	تهران: کلیدپژوه، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	[۴]، ۲۷۴ ص: جدول؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
شابک	978-622-5922-04-4
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتابنامه: ص. [۲۴۱] - ۲۷۴.
موضوع	خصوصی سازی آموزش و پرورش -- ایران Privatization in education -- Iran خصوصی سازی آموزش و پرورش Privatization in education مدرسه های خصوصی -- ایران. Private schools-- Iran مدرسه های خصوصی Private schools
شناسه افزوده	توکلی، زیبا، ۱۳۴۷-
رده بندی کنگره	LC۵۴
رده بندی دیویی	۳۷۹/۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۸۸۳۷۸۵۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیپا

خصوصی سازی در آموزش ایران و جهان؛ دلایل و شیوه ها

مؤلفین: دکتر علی خدری، دکتر زیبا توکلی

ناشر مجوز: تهران، کلیدپژوه

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۱

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۹۲۲-۰۴-۴

تیراژ: ۱۰ جلد

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

آدرس: میدان انقلاب، خ آزادی، جنب سینما مرکزی، کوچه مهرانز، ساختمان ۱۱۰، طبقه اول، واحد ۱۷، ۶۶۱۲۴۰۲۹

مسئولیت صحت مطالب و پاسخگویی به شکایات های حقوقی و معنوی کتاب بر عهده مولف می باشد.

کلیه حقوق برای مولف محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار ۱

مقدمه ۵

فصل اول: خصوصی سازی در آموزش و پرورش ایران

مقدمه ۹

تاریخ مختصر آموزش و پرورش در ایران با توجه به خصوصی سازی در آموزش و پرورش ۱۲

اهمیت خصوصی سازی آموزش و پرورش ۱۴

عوارض احتمالی خصوصی سازی ۱۸

عرضه و تقاضای آموزش ۱۸

افت تحصیلی و خصوصی سازی آموزش و پرورش در ایران ۳۰

شاخص های آموزش در ایران ۳۲

موانع بررسی میزان کارآیی مدارس خصوصی و دولتی در ایران ۳۳

جمعیت و هزینه های آموزشی ۳۶

فصل دوم: مقایسه وضعیت آموزش در کشورهای توسعه یافته و در حال

توسعه

مقدمه ۴۱

تحلیل کارکردهای نظام آموزش و پرورش ایران به عنوان یک نهاد اجتماعی ۴۵

بررسی سیستم های آموزشی کشورها و خصوصی سازی نظام آموزشی آنها ۴۹

نظام آموزشی عربستان سعودی ۴۹

۵۴		مقابله با پدیده مردودی و ترک تحصیل
۵۵		اقدامات آموزشی
۵۸		ساختار آموزشی
۶۳		مشارکت بخش غیر دولتی
۶۴		پرداختهای غیر دولتی حوزه آموزش
۶۵		نظام آموزشی کشور مالزی
۶۶		هزینه‌های آموزشی
۷۵		تاریخچه
۸۰		اعطای گواهینامه و دیپلم داخلی
۸۱		نظام آموزشی کشور ترکیه
۸۱		آموزش رسمی
۸۲		آموزش غیر رسمی
۸۲		آموزش پایه
۸۲		آموزش متوسطه
۸۲		متوسطه عمومی
۸۳		متوسطه فنی
۸۳		متوسطه حرفه‌ای
۸۳		نهادهای آموزشی
۸۴		نهادهای آموزش مذهبی
۸۸		نظام آموزشی کشور مصر

۹۱	 ساختار آموزشی
۹۱	 اهداف آموزشی
۹۶	 توسعه تکنولوژیک آموزشی
۱۰۰	 نظام آموزشی کشور آمریکا
۱۰۸	 آموزش خانگی
۱۱۰	 نظام آموزشی کشور انگلستان
۱۱۷	 استراتژی خصوصی سازی
۱۱۸	 برنامه کوبین های آموزشی
۱۲۰	 نظام آموزشی کشور ایتالیا
۱۲۴	 نظام آموزشی جمهوری چک
۱۳۲	 نظام آموزشی کشور چین
۱۳۹	 نظام آموزشی کشور هلند
۱۴۵	 نظام آموزشی کشور هند

فصل سوم: جمع بندی نهایی

۲۰۹	 مقدمه
۲۲۱	 بحث
۲۳۸	 نتیجه گیری کلی
۲۴۱	 منابع و مأخذ

بیشگفتار

امروزه خصوصی سازی در بخش آموزش برای توسعه آموزش و به تبع آن توسعه همه جانبه اهمیت زیادی یافته است. این اهمیت از یک طرف به دلیل کاهش بودجه دولتی آموزش و از طرف دیگر، تقاضای روز افزون اجتماعی برای آموزش و پرورش و تحقق شعار آموزش برای همه بوده است. همچنین خصوصی سازی در حوزه آموزش و پرورش، به عنوان سیاستی برای افزایش کارایی، پاسخگویی بیشتر مؤسسات در قبال مخاطبان آنها و کاهش هزینه های دولت در فرایندهای اصلاحات در آموزش و پرورش توجه و حمایت زیادی را به خود جلب کرده است (ساندر، ۲۰۰۱).

به نقل از بوهلمارک (۲۰۰۸) آثار خصوصی سازی و مشارکت بخش غیر دولتی که خود اهمیت این مسئله را نشان می دهد عبارت است از: کاهش بار مالی و مدیریتی دولت، ایجاد یک بازار رقابتی در قلمرو یاددهی و یادگیری، کارایی بیشتر در استفاده از منابع علمی و اقتصادی، توجه بیشتر به سلايق و انتخابهای افراد جامعه (مشتری محوری)، افزایش حساسیت عمومی نسبت به آموزش و پرورش، ارتقا کیفیت آموزش (با توجه به طلب پاسخگویی بیشتر از ارائه دهندگان خدمات)، توسعه فضاهای آموزشی، ایجاد تنوع در برنامه های آموزشی، آزادی انتخاب و گسترش دامنه انتخاب برای متقاضیان آموزش، به کارگیری دبیران مجرب و ایجاد رقابت در بین آنها- مشارکت همه جانبه گروه های ذینفع و

سپردن امور مردم به دست مردم از طریق شهریه، گسترش فعالیت‌های آموزشی، ایجاد نوآوری در آموزش و پرورش، برابری و عدالت جویی در ایجاد فرصت‌های آموزشی.

در حالت کلی می‌توان از اهمیت خصوصی‌سازی در امر آموزش و پرورش، جلب کمک‌های بشر دوستانه (رביعی و نظریان، ۱۳۹۰) تحقق مشارکت و نظارت مردم در امر آموزش و پرورش، بهره‌گیری از کلیه منابع جهت توسعه و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی، تسهیل در فعالیتهای اجرایی آموزش و پرورش را بر شمرد. نظام آموزشی کشور ایران با چالش‌های بسیاری در حوزه‌های تامین مالی، ارائه، کارایی، کیفیت، برنامه درسی و نیروی انسانی روبرو است. بیشتر این چالش‌ها نتیجه مستقیم کمبود منابع مالی است که با سیاست‌های فعلی دولت، تامین منابع بیشتر برای حل این چالش‌ها امکان پذیر نیست. زیرا به نظر می‌رسد که علیرغم شعارهای دولت‌های مختلف و مسئولین مربوطه، در عمل آموزش و پرورش جزو اولویتهای نخست کاری آنها محسوب نمیگردد در نتیجه انجام پژوهش در حوزه خصوصی‌سازی آموزش و پرورش می‌تواند تأثیری در اتخاذ تصمیمات سیاسی به شکل علمی و عقلایی باشد.

در طول دو دهه گذشته بخش خصوصی به شکل مدارس غیر انتفاعی (غیر دولتی) در فراهم‌سازی آموزش سهم بوده است. با این وجود سهم دانش آموزان ثبت نامی این گونه مدارس هیچگاه به ده درصد کل دانش آموزان نرسیده است